

MOWA
JASNIE WIELMOZNEGO
ANTONIEGO
BIESIEKIERSKIEGO
POSŁA WOIEWODZTWA JNOWROCŁAWSKIEGO
Na Seymie dnia 5. Kwietnia R. 1775.
MIANA.

KROLU NAYIASNIEYSZY PANIE MOY MIŁŁ.
PRZESWIETNE RZPLITEY STANY.

POzwolisz KROLU Nayiaśn: y Wy Prześw: Zgromadzone Rzeczypospolitey Stany uczynić usprawiedliwienie Czynności moich, ktore mi były za występek poczytane ztąd, żem Traktatow od Sprzymierzonych Potencyi podanych nie podpisał, będąc od W.K. Mci y Was Zgromadzone Stany umocowanym Plenipotentem.

Szczera Miłość Oyczyzny, winna zawsze Obywatelstwu wierność, dopełnienie włożonych Obowiązkow, gorliwość, te są y były Powody, ktore mi wstrzymały Rękę od podpisu tak okropnego dla całego Narodu Dzieła.

Akt Limity y Plenipotencya od Was Prześw: Stany przepisane, Czynności naszey bydź miały Prawidła, w tych nam rozkazano: przekładać wszystkie Prawa, ktorekolwiek bydź mogą na stronę Rzplitey, starać się bespieczeństwo Jey ugruntować, y oraz ubespieczyć Granice Rzeczypospolitey. Przeświadczony wewnętrznie iestem, iż żadnego z tych Obowiązkow dopełnić gwałtowna nie dopuściła Przemoc.

Daremnie dwo-letni przeciąg czasu Traktowania na sobie nosił imię, gdy w naywiększey wagi Materyach

podane

podanę od Miniſtrow Sprzymierzonych Dworow Ultimata nieuchronnym dla Delegacyi były wyrokiem.

Remonſtracye, proźby, oppozycye troſkliwych Mężow bezſkuteczne były, gdy nieprzyięte, wzgardzone y nieſłuchane zoſtały, groźne tylko za odpowiedź zyſkuiąc obietnice.

Tym gwałtem Traktaty na rozbior bezbronnego Kraiu, bez traktowania podane.

Tym Prawa y Prerogatywy Religii od tylu wiekow w Narodzie naſzym Panuiącey, a nam Posłom iak nayſolenniey w Inſtrukcyach oſtrzeżoney, zniſzczone przez porownanie innych aż do Prawodawſtwa.

Tym Prawa Kardynalne z gruntu wzruſzone, y cały Rząd przeiſtoczony zoſtał.

Tym oſobne Artykuły bez ubeśpieczenia zabranych Obywatelow.

Tym mowię gwałtem Traktat Handlu z zgubą pozoſtałego Kraiu, a upadkiem zoſtawionych przy Polſzcze Miaſt Gdańſka y Torunia, narzucony.

Tym nakoniec ſposoobem Granice pozoſtałego Kraiu dotąd niepewne, gdy znaczne części Kraiu nad ſamę Konwencyą Petersburgſką y Opiſy wymuſzonego Traktatu zagarnione, do tych czas w okropney zoſtaią niepewności.

W tym przypadku ieſt Woiewodztwo Inowrocławſkie, ktore mię za Uniwerſałami W. K. Mci wolnie obranego wyſławſzy Posła na Seym teraźnieyſzy, pomykaiącemi coraz zaięte Kordonami, dotąd Kontrybucye nakazane opłaca y pod iarżmem cudzego ięczy Panowania.

Nie wiedząc tedy czyli wolnym z Woiewodztwem moim Obywatelem; czyli obcemu oddany Panowaniu, mogłżebym ściągnąć Rękę do podpiſu tak okropnych dla ſiebie y Wſpoł-Obywatelow moich wyrokow? Sądź mię przezacny Narodzie! czylizbym nie zdeptał wſzelkiego rodzaiu Praw?

Czylizbym nie zawiodł nadziei wſpoł-Ziomkow moich? Ktorzy mię wyſyłaiąc Posłem, powierzyli w Inſtrukcyi

Loſow

Losow swoich, a zatym słusznieby mię powoływać mogli przed Sąd naywyższy y naysurowszy o winę zguby swoiey.

Przecież te moie kroki iako Plenipotenta Rzplitey, iako wysłanego od Woiewodztwa Posła czynione, były poczytane za przestępne y odsądzenia ab Activitate godne, zaświadczyć mogą Noty Ministrow Cudzodziemskich groźno w tey mierze wydane.

Ale Płacz strapionych Wspoł-Braci zalewaiący w rozpaczy zrzenice, y utęskniona w niepewności troskliwość, te były y są z gruntu przerażaiące pobutki, tak dalece: iż mi ani było okropne odięcie maiątku mego, ani wszelakiego gatunku straszny ucisk y nędza, bylebym ulubioną potrafił oswobodzić Oyczyznę.

Racz przyiąc KROLU N. y Wy Prześw: Rzplitey Stany, tę nieudolną, ale chętną Ofiarę, za całość Narodu y Oyczyzny. Znam ia N. Panie y całego Narodu przeświadczeniem przekonany iestem, iż nietylko zarowno; ale nad nayprzychylnieysze Obywatelstwu Serca tkliwiey te straty Narodu czuiesz.

Niech Bog wszelkie W. K. Mci myśli dla ocalenia Kraiu skutkiem ubłogosławi.

Niech Wspoł-Obywatelom moim wydarte społeczeństwo Praw wolnych iak nayprędzey przywrocone będzie; aby się słodkim W. K. Mci cieszyli Panowaniem, y dni życia naylepszego z Krolow Pana, nad dni życia swego liczyli.

Niosę więc Proźby do Tronu Twego KROLU N. Imieniem Wspoł-Obywatelow, aby Woiewodztwo Inowrocławskie y część Woiewodztwa Brzeskiego Kuiawskiego, nad Terminy samey Konwencyi Petersburskiey zabrane, za Oycowskim W. K. Mci staraniem y medyacyą Sprzymierzonych Dworow nieodwłocznie przywrocone były.

Waszego wybrani z Narodu Mężowie, doprafzam się wsparcia, waszey wzywam gorliwości, wszak idzie o ucalenie Wspoł-Braci waszych, ktorych zagarnienie, Was samych o podobne przyprawić może niebeśpieczeństwo.

Znaiąc

Znaiąc zaś że byłem od Was Prześwietne Stany umocowanym Plenipotentem do traktowania z Miniſtrami Cudzoziemſkiemi, a nie do przyimowania ułożonych nakazow, abym nie był w odpowiedzi Bogu, Oyczyznie y całemu Narodowi, czyniłem tylokrotne Proteſtacye w Dyaryuſzu Delegacyi zakonnotowane, ktore gdy od Przemocy przyięte y zważane nie były, y owſzem niepodpiſanie Traktatow uznawſzy za przeſtępne, Głos Posła y umocowanego od Was Zgromadzone Stany Plenipotenta po tyle razy wſztrzymany y zatłumiony został; w przytomności więc Waſzey Prześwietne Rzplitey Stany przed Bogiem, ktoremu życie y Duszę, przed tobą Oyczyzno, ktorey nieſkażytelną wierność winienem, w oczach całego Narodu Proteſtuię ſię, iako przeciw gwałtownie od przemocy narzuconemu Dziełu.

Oświadczenie twoie gorliwe Wielki Hetmanie Koronny, ſakryfikuiące y wyſoką doſtoyność y właſną Oſobę, za całość Narodu, do winney wdzięczności Obywatelſkie pociąga ſerca: wielbiąc Maieſtat W. K. Mci, że władanie Buławą temu powierzyłeś Mężowi, ktory na obronę Narodu udzieloney zażyie Łaſki.

Aby zaś Potomność mieć mogła ślady uſprawiedliwiania ſię mego, w tak krytycznych okolicznościach, przykładem wielkich w Oyczyznie Mężow, Xięcia Jmci Lubomirſkiego Marſzałka W. K. y J. W. Hetmana W. Kor. oświadczam ſię Głos moy do Akt publicznych podać.

